

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра загальної, вікової та педагогічної психології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНИХ ОБ'ЄДНАНЬ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 8.03010301 «Практична психологія»
(шифр і назва напряму підготовки)
спеціалізація Інститут людини
(назва спеціалізації)
інститут, факультет, відділення Інститут людини
(назва інституту, факультету, відділення)

2015 – 2016 навчальний рік

Робоча програма «Психологія соціальних об'єднань» для студентів за спеціальністю 8.03010301 Практична психологія

Розробники : Москальов Максим Володимирович, кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної, вікової та педагогічної психології

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри загальної, вікової та педагогічної психології

Протокол від “25” серпня 2015 року № 2

Завідувач кафедри загальної, вікової та педагогічної психології

 (О.П. Сергєєнкова)

Розподіл годин звірено з робочим планом. Структура типова.

Заступник директора Інституту людини Н.А. Клішевич
2

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Психологія соціальних об'єднань» є нормативним документом Київський університет імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою загальної, вікової та педагогічної психології на основі освітньо-професійної програми підготовки спеціалістів відповідно до навчального плану для всіх спеціальностей денної форми навчання.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи в організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати спеціаліст відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики; алгоритми вивчення навчального матеріалу дисципліни «Психологія соціальних об'єднань»; необхідне методичне забезпечення; складові та технології оцінювання навчальних досягнень студентів.

Соціальні об'єднання пройшли тривалий шлях формування та еволюції. Вони є продуктом соціально-економічного та суспільно-історичного розвитку кожної країни. У сучасному світі чітко простежується тенденція до активізації діяльності громадських рухів та об'єднань. Все це зумовило необхідність вивчення у вищих навчальних закладах даного курсу. Цей курс має міжгалузевий характер та тісно пов'язаний з багатьма суспільствознавчими дисциплінами.

Мета курсу – є глибокий науковий розгляд типології соціальних об'єднань, порядку їх створення, внутрішньої структури, їх ролі у суспільстві.

Завдання курсу:

- аналіз теоретичних знань про соціальні об'єднання та особистість в них, як категорії психології;

- ознайомлення з технологіями, формами організації, методами, засобами вивчення складових компонентів організаційної системи об'єднань;
- вивчення, аналіз та узагальнення практики, досвіду вивчення особистості у соціальній сфері професійної діяльності фахівців.

Під час лекційних та семінарських занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти **набувають уміння та навички:**

- аналізувати вітчизняні та зарубіжні теорії соціальних об'єднань;
- досліджувати пріоритетні напрями розвитку соціальних інституцій та особистості в них;
- опрацьовувати наукову, інформаційну, практичну літературу з методів дослідження провідних категорій, понять, феноменів тощо даної психологічної галузі.

Дана навчальна дисципліна вивчається протягом 2-х семестрів. Кількість годин, відведеніх навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 108 год., із них 12 год. – лекції, 18 год. – семінарські заняття, 6 год. – практичні заняття, 60 год. – самостійна робота, модульний контроль – 6 год., індивідуальна робота – 6 год.

Вивчення магістрами навчальної дисципліни «Психологія соціальних об'єднань» завершується складанням заліку у 2-му семестрі.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис навчальної дисципліни «Психологія соціальних обєдань»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS: 3 кредити	Шифр і назва напрямку 0301 «Соціально-політичні науки» Спеціальність 8.03010301 «Практична психологія» (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
Модулів – 3	Осьвітньо-кваліфікаційний рівень: «Магістр»	Рік підготовки	
Змістових модулів – 3		6-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання 1		Семестр	
Загальна кількість годин – 108		11-12-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 28 самостійної роботи студента – 40		Лекції	
		12 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	год.
		Індивідуальні завдання:	
		6 год.	
		Вид контролю:	
			залік

ІІ. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНІ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Модульний контроль
Змістовий модуль I									
ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНИХ ГРУП									
1.	Психологія великих соціальних груп	4	4	2	2			6	
2.	Психологія натовпу	4	4		2	2	6		
3.	Масові явища в великих групах	4	2		2		8	2	
<i>Всього</i>		30	10	2	6	2	20	2	
Змістовий модуль II									
ПСИХОЛОГІЯ МІЖСОБІСТІСНОГО СПЛКУВАННЯ									
4.	Соціальна поведінка особистості і її регуляції	4	4	2		2	6		
5.	Техніки спілкування в сучасній психології	2	2		2		6		
6.	Психологія міжособистісного пізнання, відносин впливу	2	2	2			8		
<i>Модульна контрольна робота</i>		2						2	
<i>Всього</i>		40	12	6	4	2	20	2	
Змістовий модуль III									
ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНІ ОБЄДНАННЯ УКРАЇНИ									
8.	Дитячі та молодіжні обєднання	4	4	2	2		6		
9.	Психологія релігійних груп	2	2	2			6		
10.	Політичні та громадські об'єднання	2	2		2		8		
11.	Етичний кодекс психолога								
12.	Психологічні технології в соціальних об'єднаннях								
<i>Модульна контрольна робота</i>		2						2	
<i>Всього</i>		38	20	4	6	8	2	20	
Всього за навчальний період		108	42	12	6	18	6	60	

ІІІ. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І

ПОНЯТТЯ ПРО ОСОБИСТІСТЬ В СОЦІАЛЬНІЙ ПСИХОЛОГІЇ

ЛЕКЦІЯ 1. ВСТУП. ОСОБИСТІСТЬ В СОЦІАЛЬНІЙ ПСИХОЛОГІЇ

Поняття «особистість» в соціальній психології. Теорії особистості в соціальній психології. Соціальні ролі. Соціальні статуси.

Основні поняття теми: особистість, індивід, індивідуальність, теорії особистості, роль, статус, ранг.

СЕМІНАР 1. МІЖОСОБИСТІСНІ ВІДНОСИНИ ТА СТОСУНКИ

Міжособистісні стосунки. Міжособистісні відносини. Конфлікти в стосунках. Психологічний клімату стосунків. Шляхи створення ефективних відносин.

Основні поняття теми: стосунки, відносини, конфлікт, конформізм, ефекти сприймання, діагностика міжособистісних стосунків, особистісний вибір.

ЛЕКЦІЯ 2. ПСИХОЛОГІЯ ГРУП

Поняття груп в соціальній психології. Історія розвитку великих груп. Особистість в групі. Особливості функціонування малих груп.

Основні поняття теми: група, великі групи, малі групи, діяльність особистості в групі.

СЕМІНАР 2. ПСИХОЛОГІЯ ГРУП

Психологічні особливості великих груп. Визначення особливостей створення великих груп. Соціометрія. Малі групи в соціальній психології.

Основні поняття теми: діагностичні методи визначення психологічних особливостей груп та особистості в соціальній психології.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ

СОЦІАЛЬНІ ОБ'ЄДНАННЯ В ДЕМОКРАТИЧНІЙ ДЕРЖАВІ

ЛЕКЦІЯ 3. СВІТОВИЙ ДОСВІД СТВОРЕННЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ОБ'ЄДНАНЬ

Конституційні права громадян. Поняття державності та суспільства. Поняття «соціальні об'єднання». Причини об'єднання людей у історичному аспекті.

Основні поняття теми: права громадян, соціальні об'єднання, історичні віхи у створенні суспільних формувань.

СЕМІНАР 3. СВІТОВИЙ ДОСВІД СТВОРЕННЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ОБ'ЄДНАНЬ

Права і можливості людей утворювати соціальні формування. Класифікації суспільних організацій та асоціацій.

Основні поняття теми: класифікація соціальних об'єднань.

ЛЕКЦІЯ 4. ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ФУНКЦІОNUВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ОБ'ЄДНАНЬ

Європейська комісія «За демократію через право» (Венеціанска комісія). Напрями діяльності комісії. Керівні принципи заборони політичних партій і аналогічних заходів. Контроль та санкції.

Основні поняття теми: європейська комісія, контроль та санкції, особистість як центральна категорія суспільства.

СЕМІНАР 4,5. ПОРЯДОК ТА ФУНКЦІОNUВАННЯ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ В УКРАЇНІ

Історичний досвід створення політичних партій. Закон України «Про політичні партії в Україні». Члени політичних партій. Політичний лідер. Перші політичні партії в Україні. Формування багатопартійності в Україні. Закон України «Про об'єднання громадян». Положення документального забезпечення соціальних об'єднань.

Основні поняття теми: політична партія, політичний лідер.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III ДІЯЛЬНІСТЬ ВІТЧИЗНЯНИХ ТА ЗАРУБІЖНИХ ОБ'ЄДНАНЬ В УКРАЇНІ

СЕМІНАР 6. ПРОФСПІЛКИ ТА ОБ'ЄДНАННЯ ПІДПРИЄМЦІВ

Профспілки як най масовіші об'єднання. Професійна спілка. Правовий статус профспілок. Історія створення профспілок. Профспілковий лідер.

Основні поняття теми: профспілки, статусні ролі членів профспілок.

ЛЕКЦІЯ 5. МОЛОДІЖНІ, ДИТЯЧІ ТА ЖІНОЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Молодіжні рухи та організації. Вікові особливості молодіжних рухів. Принципи утворення і діяльності молодіжних організацій. Статути

молодіжних та дитячих організацій. Волонтерських рух в Україні. Психологія волонтера. Жіночі організації.

Основні поняття теми: молодіжні та дитячі рухи, жіночі організації, засади волонтерства.

СЕМІНАР 7. РЕЛІГІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Психологія релігії. Право на вільну віру. Права особистості на свободу совісті. Ставлення до релігії. Релігія та секти. Релігійні обряди і церемонії.

Основні поняття теми: релігія і віра, традиції, ритуали, церемонії, психологія релігії.

СЕМІНАР 8. БЛАГОДІЙНІ ОБ'ЄДНАННЯ, ТВОРЧІ СПІЛКИ, СПОРТИВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ. КОЗАЦТВО

Об'єднання споживачів. Кредитні спілки. Благодійництво. Благодійні організації. Меценати. Особистість мецената. Особистість благодійника. Історія меценацтва. Спортивні об'єднання. Українське козацтво.

Основні поняття теми: благодійництво, меценацтво, козацтво, спортивні та творчі спілки.

ЛЕКЦІЯ 6. МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

Міжнародна міжурядова організація. Міжнародні неурядові організації. Розвиток міжнародних зв'язків. Сукупність нормативних правил та законів.

Основні поняття теми: представники міжнародних організацій. Національні особливості, що представлені в міжнародних організаціях.

СЕМІНАР 9. МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

Міжнародні рухи та делегації. Діаспори. Національні організації України - члени міжнародних організацій.

Основні поняття теми: діаспори.

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Психологія соціальних об'єднань»
для спеціальності 8.030103 Практична психологія (освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр»)
 Разом: 108 год.: лекції – 12 год., семінарські заняття – 18 год., самостійна робота – 60 год., модульний контроль – 6 год.,
 Залік. Макс кількість балів – 233. Коефіцієнт – 2,3

Модулі	Змістовий модуль I	Змістовний модуль II	Змістовний модуль III
Назва модуля	Методологічні засади психології праці як наукової дисципліни – 71 б	Фахівець та його професіне становлення – 92 б	Діяльність вітчизняних та зарубіжних об'єднань в Україні – 70 б
Теми лекцій	1. Становлення та розвиток наукових уявлень про психологію праці. 2.Психологія праці як галузь науки. 3.Психологічний зміст та структура діяльності. 4.Мотивація поведінки й професійної діяльності особистості.	1. Психологія працездатності та професійний потенціал сучасного працівника. 2.Суб'єкт праці та його структура 3.Психологічні особливості адаптації осіб зрілого та похилого віку. 4.Соціально-психологічні проблеми взаємовідносин у трудовому колективі	1.Становлення та розвиток наукових уявлень про психологію праці. 2.Психологія праці як галузь науки. 3.Психологічний зміст та структура діяльності. 4.Мотивація поведінки й професійної діяльності особистості. 5.Психологія працездатності сучасного працівника. 6.Суб'єкт праці та його структура 7.Психологічні особливості адаптації. 8.Соціально-психологічні проблеми взаємовідносин у трудовому колективі
Теми семінарських Занять	1.Становлення та розвиток наукових уявлень про працю 2.Психологія праці як галузь науки	1.Психологічне вивчення людини як суб'єкта професійної діяльності. 2.Психологічні особливості розвитку профорієнтації у працівників. 3.Мотиви професійної діяльності	1.Становлення та розвиток наукових уявлень про працю 2.Психологія праці як галузь науки 3.Психологічне вивчення людини як суб'єкта професійної діяльності. 4.Психологічні особливості розвитку профорієнтації у працівників.
Практичні заняття	1. Мотивація поведінки в професії	1. Особливості розвитку профорієнтації	1. Психологія працездатності осіб
IІДЗ	Творча робота із історіогенезу психології праці– 30 б		
Самостійна робота	Презентація досягнень досліджень з психології праці - 20 б		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 25 балів	Модульна контрольна робота 2 25 балів	
Підсум. контроль	Залік		

Загальна кількість балів – 233, коефіцієнт: 2,3

V. ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА (навчальний проект)

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності магістрата, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконанням ІНДЗ та прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Психологія соціальних об'єднань» – це вид науково-дослідної роботи спеціаліста, що містить результати самостійного практично-дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчально-професійної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне практичне опрацювання програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Психологія соціальних об'єднань».

Завдання ІНДЗ:

- Підготовка соціометричного обстеження групи (студентської, класу у школі, групи підлітків у певній соціальній інституції).

Програма соціометричного обстеження групи 30 балів

Оцінювання ІНДЗ.

Виконання теоретичної частини ІНДЗ оцінюється до 20 балів, практичної – до 10.

Критерії оцінювання та шкалу оцінювання подано відповідно у табл. 5.1 і 5.2.

Таблиця 5.1
Критерії оцінювання ІНДЗ
(теоретична частина дослідження)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	2 бали
2.	Складання плану дослідження	1 бал
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	10 балів
4.	Дотримання правил реферуванням наукових публікацій	2 бали
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозицій щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	8 бали
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	5 бали
Разом		30 балів

практична частина дослідження:

9-10б. – завдання виконано у повному обсязі, без помилок;

7-8 б. – завдання виконано у повному обсязі, але упущені окремі деталі;

4-6 б.– відповіді на запитання даються не в повному обсязі, мають місце помилки;

0-3б. – на запитання студента дає неправильні відповіді.

Таблиця 5.2**Шкала оцінювання ІНДЗ**

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	28-30	Відмінно
Достатній	22-27	Добре
Середній	16-21	Задовільно
Низький	0-15	Незадовільно

Якщо при перевірці в ІНДЗ не виявлено суттєвих фахових помилок, оформлення її відповідає вимогам кафедри, то така робота може бути прийнята без захисту з оцінкою „відмінно”. У всіх інших випадках ІНДЗ захищається автором з виставленням відповідної оцінки в межах до 30 балів.

ВІДМІННО, що відповідає 28-30 балам, ставиться: при виконанні ІНДЗ у повному обсязі, теоретична та практична частини не мають помилок; відповіді на запитання вичерпні й аргументовані; оформлення відповідає вимогам кафедри.

ДОБРЕ, що відповідає 22-27 балам, ставиться якщо: ІНДЗ виконано в повному обсязі і вона не має помилок, які потребують її переробки; відповіді на запитання даються по суті, але не в деталях.

ЗАДОВІЛЬНО, що відповідає 16-21 балам, ставиться, якщо ІНДЗ виконана не в повному обсязі; мають місце помилки; оформлення не відповідає вимогам; відповіді на запитання даються не в повному обсязі.

НЕЗАДОВІЛЬНО, що відповідає 0-15 балам, виставляється якщо: ІНДЗ виконана не в повному обсязі; мають місце суттєві помилки, які тягнуть за собою переробку; оформлення не відповідає вимогам; на запитання студента дає неправильні відповіді.

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Педагогічна психологія».

Студент може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ – 30 балів.

VI. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

Навчальні досягнення бакалаврів із дисципліни «Психологія соціальних об'єднань» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Кожний модуль включає бали за поточну роботу бакалавра на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу. Реферативні дослідження та есе, які виконує бакалавр за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань. Модульний контроль знань бакалаврів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 6.1, табл. 6.2, табл. 6.3., табл. 6.4..

Таблиця 6.1

Розподіл балів, що присвоюються бакалаврам за різні види навчальної роботи

Види навчальної роботи студентів	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку
Відвідування лекції	1	6
Відвідування семінарських та практичних занять	1	12
Відповідь на семінарському занятті	10	90
Відповідь на практичному занятті	1	30
IНДЗ	1	30
Модульна контрольна робота	25	75
Самостійна робота	1	20
Разом		233

Таблиця 6.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-балльною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 74	«задовільно»	ED
75 – 89	«добре»	CB
90 – 100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-балльною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у таблиці.

Таблиця 6.3

Загальні критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка

	«незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.
--	--

Критерії оцінювання ІНДЗ
(теоретична частина дослідження)

Таблиця 6.4

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	2 бали
2.	Складання плану дослідження	3 бали
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	8 балів
4.	Дотримання правил реферуванням наукових публікацій	5 бали
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	7 бали
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	5 бали
Разом		30 балів

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

VII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

VIII. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники (основна та додаткова література);
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;

IX. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Андреева Г.М. Психология социального познания: Учеб. пособ. для студ. высш. учеб. заведений. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Аспект Пресс, 2000. – 288 с.
2. Бэррон Р. Социальная психология группы: процессы, решения, действия / Р. Бэррон, Н. Керр, Н. Миллер. – СПб.: Питер, 2003. – 272 с.
3. Кричевский Р.Л. Социальная психология малой группы: Учеб. пособ. / Р.Л. Кричевский; Е.М. Дубовская. – М.: Аспект Пресс, 2001. – 318 с.
4. Москаленко В.В. Психологія соціального впливу. Навч. пос. - К.: Центр учебової літератури. 2007. - 448 с.
5. Психология социальных ситуаций / Сост. и ред. Н.В. Гришиной. – СПб.: Питер, 2001. – 416 с.

Додаткова

1. Авторханов А. Технологии власти. – М., 1992.
2. Авцинова Г.И. Политическое лидерство// Государство и право, 1993, №5
3. Агеев В.С. Межгрупповое взаимодействие: социально-психологические проблемы. – М., 1990.
4. Анцупов А.Я., Шипилов А.И. Конфликтология: Учебник для вузов. – М.: ЮНИТИ, 1999.
5. Артемьев М.А. Психологическое воздействие в политической рекламе// психология сегодня. Т.2., вып.2. – М., 1996.